

հասարակ ժողովուրդը՝ չին գաղափարներ-
ըով կաշկանդուած, մեծամասնութեամբ
տգէտ էր, և ուր տակաւին ֆէմինիզմի
նորածիլ գաղափարները չատ սեղմ չընթա-
նակի մը մէջ կ'ուսմանային, կ'ինքնը՝ սա-
լոններու սիրուն զարդարանքներ կը նը-
կատուէին միայն, և կամ պարզ մարդա-
մեքենաներ, որոնց պարտքն էր առնին
գործերը տեսնալ, մինչ այլը կ'աշխատէր
գլխով վատակելու համար:

Ժողովուրդը՝ անհաշտ աչքով ու սե-
սակ մը արհամարհանքով մը կը վերաբեր-
ուէր Տիկին Թը Սթաւէի ու Ժորժ Սանի պէս
կիններուն հետ, ոչ թէ որովհետեւ ասոնց-
մէ ռմանք քիչ մը շատ համարձակ ու աշ-
խարհիկ կեանք մը կը վարէին, այլ անոր
համար որ այս կինները «էրիկ մարդոց նը-
ման» գիրքեր կը հրատարակէին, մինչեւ
այն ատեն ընդունուած գաղափարներէն
տարբեր գաղափարներ կը յայտնէին, թա-
րեւորութիւններ կը գրէին, և այլն: Նոյն
արհամարհանքը ըտրոր արուեստագիտու-
հիներուն նկատմամբ: Այս կինները — Ժո-
ղովուրդին կարծիքով — իրենց կնոջական
պարտականութեանց մէջ կը թերանային,
քանի որ «էրիկ մարդոց յատուկ» արուեստ-
ներուն մէջ կը մտնային:

Այլ եւս այս գաղափարներուն՝ քաղա-
քակրթութեան պատմութեան մէջ կրնանք
պատահիլ միայն: Գրագէտներու և գրա-
գիտութիւններու ստուար բանակ մը՝ մտքի,
գրչի ու լեզուի անագին աշխատութիւն-
ներով ամէն օր գէպի առաջ կը մղէ կի-
ներու դատը, որ ուրիշ բան չէ, բայց եթէ
իզական սեռին իրաւունքներուն սլաշտ-
պանութեւ և ասոր՝ արական սեռի հետ հա-
ւասարութեան վերջնական ու պաշտօնա-
կան հաստատումը:

Կիններու դատարարականութիւնը՝ ոչ նուազ
էական է էրիկ մարդոց դատարարակու-
թեան: Որչափ ամուսնական վէճեր ու
անհամաձայնութիւններ այս պատճառով:
Ամուսնական կեանքը, ինքնին այնչափ
գետն ու խորհրդաւոր, իրական գոյութեւ
մը չի՝ դառնար ան ամուսնիներուն հա-
մար, որոնք ինքնամոռացութեան մը վայր-
կեանքին անխորհրդաբար ամուսնացած, շատ
ուշ կ'արթնանան տեսնալու համար իրենց
դատարարակութեան անհամեմատ տար-
բերութիւնը, որուն գոյացող լուծին տակ
պիտի դառնան մինչեւ վերջը:

Եթէ մէկը ներկայ գտնուի մեր կինե-
րուն խօսակցութեանց, ապահովաբար ու-
րիշ բան չպիտի լսէ, բայց եթէ ասոր անոր
քամաքանքը, իրենց չընդգրկուող կար-
ուածքը, այն ինչ կ'երակուրին եփուելու
եղանակը... Եւ միեւնոյն անհիմն ու ա-
նիմատ խօսքերն են որ կը կրկնուին յա-
ւերժանագէտ ընտանեկան ըտրոր երեկոյթ-
ներու մէջ, լաւագոյն նիւթի մը վրայ կա-
րենալ խօսելու կարողութեան բացարձակ
չգոյութիւնէն:

Մէկը ընկելով այս անպատեհութիւն-
ները, կայ նաեւ ուրիշ կէտ մը, որ շատ
աւելի կարեւոր ու կենսական է:

Կին մը իր զաւակները պարտ ու պատ-
շաճ կերպով ու կատարեալ գիտակցու-
թեամբ կարենալ կրթելու համար, պէտք
չէ՞ որ ինք ալ հիմնական դատարարակու-
թիւն մը ունենայ: Որչափ աւելի խորունկ
կերպով կրնայ գրողմը այն ատեն դար-
գանալու տեսչանքը, եթէ ասիկա իր մէջ
կը կրէ արդէն: Որչափ աւելի լրջօրէն ու
ողջմտութեամբ կրնայ հսկել անոնց բա-
րոյականին ու ֆիզիքականին վրայ, ո-
րոնցմէ կախում ունի իր զաւակներուն
կեանքն ու ապագան:

Մեր մէջ ալ այս անհրաժեշտ պէտքին
կարեւորութիւնը զգացուելով, վերջին քը-
սան տարիներու միջոցին մեծ դարձ մը
ուած է աղջիկներու դատարարակութեան:

Անարատ Յղութեան Բոյրերը՝ թէ՛ հոս
և թէ՛ գաւառներու մէջ ամէն զոհողու-
թիւններ ի գործ կը դնեն՝ այս ճշմարտա-
պէս վսեմ գաղափարին համար: Դատարա-
րակութիւն և ձեռագործ, զարդացում ու

տանտիկնութիւն հաւասարապէս կ'աւան-
դուին անոնց վարժարաններուն մէջ, ու-
րոնք ամէն տարի՝ լուրջ, խոհուն ու զար-
գացած աղջիկներ կը ներկայացնեն աղ-
գիւս, պատուարեւ իրենց վարժարանին ու
հասարակութեան:

Նոյնպէս Համագլխացի, ուր բացի օ-
տար լեզուներէն ու գիտութիւններէն,
մասնաւոր ուժ մը կը տրուի մայրենի լեզ-
ուի ուսուցման: Մեր մէջ այնչափ հազ-
ուագիւտ են իրենց մայրենի լեզուն գիտ-
ցող ու խօսող աղջիկներ, որ ուրախաւիթ
երեւոյթ մը չէ՝ տեսնալ սոյն վարժարան-
ներուն չընթանալու հիմնքները, որոնք ի-
րենց տարիկցիներուն անտարբերութիւնը
տակաւ կը դարձնեն:

Անցածները՝ Համագլխացի վարժարանի
աշակերտութիւններուն միջեւ տեղի ունեցաւ
հայերէն շարագրութեանց մրցում մը: Մը-
ցանակը շահեցաւ դեռատի օրիորդ մը,
Օր. Էլվիր Հանրուման, որուն գողտրիկ
գրութիւնը Մանգուսի մէջ կարգապետ հա-
ճողը վայելցնէր: Միամիտ ու սիրուն
էր գրուածքը, Մանգուսի խորագր-
ութեան գնահատութեան համաձայն:
Առաջին անգամ ըլլալով՝ մեր վարժարան-
ներէն մէկուն մէջ այս տեսակ մրցում մը
տեղի կ'ունենար և անոնք որ թերեւս սը-
խալ գաղափար մը գոյացուցած էին մեր
աղջկանց վարժարաններուն մէջ աւան-
դուած հայերէն լեզուի մասին, անշուշտ
կարծիքին փոխեցին:

Ինչպէս չգողիչ նաեւ անդու ջանքե-
րը Աղքատաւոր Տիկնանց, որոնք այնչափ
զոհողութիւններ յանձն կ'առնէին այնչափ
աղքատութեամբ ու համեստ կերպով, Եւ
ինչո՞ւ այս զոհողութիւնները, ինչո՞ւ այս
ջանքերը. — բոլոր ատենք՝ աղքատ աղ-
ջիկներու դատարարակութեան համար չէ՞ն
միթէ:

Ի ՍԿԱԼԻ ԵՒ Ի ԴԱՌՆԱԿԷՏ ՄԱՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԷՔ. ԱԶԱՐԵԱՆԻ

ՈՐԴԻ ՎՍԵՄ. ՊԵՏՐՈՍ ԷՔ. ԱԶԱՐԵԱՆԻ

Ո՛վ սիրալի շառաւիղ մեծի զարմին Ա-
զարեան, Յերկնից առ հայր քո և մայր չընդադա-
գել զու պարգեւ, Աղնըութիւն առաւել նախանձելի քան
զարեան՝ Աղնըութիւն գերազանձ մրտաց, հոգեոյ
խամրի քեւ:

Մընեալ ի պերճ ճոխութեան և ի վայելս
յոգնազան՝

Ոչ հաճեցաւ անձն իւր վեհ առնուլ զա-
տեաց ըղձաշակ, Եւ ըզհաճոյս համարեալ հոգեմորոյս Ժանտ
զաղան, Ըզգիտութեան խնդրեր լոկ ըզհնչողութիւնս
անուշակ:

Անմեղ և հեղ և մաքուր՝ գողջիւ ընտրեալ
յարգանդէ՝ Թըռչէր հոգին իւր վրստով միշտ յանարան
և յամբաւ, Բաջ գիտելով թէ գո՞րչափ պատանեկաց
յար քանդէ՝ Ունայտութեանց խօլ տեսչանք ըզսիրտ,
ըզմիտ և զհամբաւ:

Սաստկանային յորժամ ցաւք սեւեռեց զաչս
իւր ի խօշ, Օրհնէր զԱստուած համակամ, և ոչ յայլ
ինչ պարագէր Բայց ի կըրել անտըրտունջ և հանապազ
սրտիւ քաջ՝ Համբերութեան աննըւած տալ օրհնակ ա-
նիպիւր:

Առ սիրելիս իւր խօսէր ոչ ըզկեանց զոր
թողոյր, Ոչ ըզձրից այնքանի որ մերձ էին ի
խամրել, Այլ ըզփառաց գերագոյն և ըզխնկոց երկ-
նաբոյր, Յորքս կոչէր զայն Աստուած ի յաւիտեան
վայելել:

Ե՛րթ արդ յերկինս ընդունիլ զանմահու-
թեան քոյդ պըսակ, Ըզվարճ քոյին վատակոց: Ոչ զամս բա-
զում կեցիր աստ, Այլ ո՛չ զոյզն ինչ տառապանս ետես ծա-
ղիկ քո հասակ, Ծանեար զլեզին լոկ կենաց, և ո՛չ նըսեհ
բարեբաստ:

Հանգիւր ուրեմն, Յովհաննէս, յերջան-
կութեան օթեան, Ուր ոչ պատրանք, ոչ զըմբողք ո՛չ զօրին
ինչ մերձեցալ, Ուր յարազուարճ հնչյուն ցանգ ոսկի քը-
նաքը ցընծութեան, Ուստի խէթ, ողբք, հառաչանք են ընթա-
ւին աքտորեալ:

Այլ յո՛ւշ լիցի քեզ, ո՛րդետիկ, հայր քո և
մայր դառնասուգ, Հայցեալ խոցին ի Հոգւոյն զարիւթիւն
անդադար, Զի մի՛, աւա՛ղ, փոխեցին յանուստութիւն
արտասուք, Լիջի՛ր նոցին յարժամ դու երկնաւա՛ք
մըլիթար:

Ի 4 փետր. 1902 Ն. Յ. Վ. Փ.
Ի Մեծի-Կղզւոյ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԷՔ. ԱԶԱՐԵԱՆԻ ՃԵՆԱԶԷ ԱԼԱՅՈ

Քէմալը թէ՛ Եստիֆէ Վէֆաթընը
եազուրդըմը Ազարեան Պետրոս Է-
ֆէնտիզաւէ Յովհաննէս Էֆենին ճե-
նաղէ ալոյ՞ը՝ ճուսա իրթէսի կիւնի:
Պէօյլըքտէրէտէ Ս. Պօլս քիլիսէսին-
տէ, սաաթ 8 1/2 տա իճրա իտիմիշ
տիր Իշպու ճէնաղէ ալոյնուտ պու-
լունտն զէվաթ՝ Շիրքէթի Խայրէհէ-
նին պիր վարօրը մախսու պըլա Բէօք-
րիւտէն տօյլուր Պէօյլըքտէրէտէ կիթ-
միշէր տիր:

Քիլիսէսին սիւթուրէրի՝ միւթէ-
վէֆաթնըն իսմու մահլէղինի միւսլէյեթին
Յ. Ա. հարֆլարընը հալի սիեհա՛ թիւլ-
էր իլէ Էօրթիւլիւշ, վէ քիլիսէ
օրթապընտա եաքըմըն օլան միւթէլ-
լէֆ պիր գաթաֆալը իւղէրիտէ, ճե-
նաղէ թապութու գոնուշ, վէ դու-
րոնա կէտտէրիլմէսի խուսուսընտա
վաղը օլան իլթաբա ըաղմէն, պաղը
աբապա վէ աճապալ թարաֆընտան
կէտտէրիլմիշ օլան դուրոնալար իլէ
թապութըն իւղէրի թէվէին գըլընմըն
աբը:

Բահմէթ տուալարը՝ քիլիսէի մէղ-
քիւր Մեծ-Ժողովրդապետի Գերյ. Պ. Է.
քիլեան Յովհաննէս Մ. Վ. ին թիտէթի
ալթընտա, վէ Հ. Գ. Մէրճանճեան, Հ.
Ս. Գարալիէօղլան, Յ. վէ Ս. Աքիկեան
Մ. Վրդ. լէր իլէ Հ. Ե. Գաֆթանճեան,
Հ. Գ. Գալմէրէարեան, Հ. Վ. Գարա-
գալեան, Ա. Մէրճանճեան վէ տա-
հա սաիր վրդ. լէր հաղըր օլուղլա-
րը հալտէ, վաղթը մնայեցնալ
պաշլամըն աբը:

Մէրաֆիմի ըուհանիէնին իճրաթը
էսնաթընտա, միւթէվէֆաթնըն բէտէրի
միւթէտտէրի վէ մախսու մը՝ թապու-
թըն եսնընտա վէ քէտէրտիտէ հէմ-
չիթէլէրիլէ տիկէր Ազարեան խանէ.
տանը ապաղ վերնատունտա հաղըր
պուլունմուշլար աբը:

Քէզալիք գաթաֆալըն էթըա-
ֆընտա, Ա. Յղութիւն զըլար մէք-
թէպի թալէպէսիլլէ Ս. Գրիգոր Լու-
սաւորիլ մէքթէպի քէպիլի վէ Ս.
Յակոբ մէքթէպի շալիլրտանը տուր-
մուշլար աբը:

Իշպու ալալտա, Էղճիւմէ, Թիճա-
րէթ վէ Նաֆիա նաղըրը Զիհնի բա-
շա հաղրէթլէրի թարաֆընտան՝ Սիւպ-

հի պէլ իլէ Խանիեան Պօղոս Էֆ., Թի-
ճարէթ Օտասը թարաֆընտան՝ Ապուտ
Էֆ., Մուսթաֆա պէլ, Էլքեթիպ
պէն ճէպպարա Էֆ., Շէֆիք պէլ,
Պասմաճըղատէ Ժէրիտ Էֆ., Շիրքէ-
թի Խայրէթ թարաֆընտան՝ Հիւսէյին
Հասիպ պէլ վէ Յարութիւն Զէքի Էֆ.,
միւթէպէրան վէ միւթէհալգանտէն՝
Աքիկ Էֆ. Ունճեան, Տր. Անտոն բա-
շա Նաֆիլեան, Մկրտիչ Էֆ. Հէքիմ-
եան, Անտոն Էֆ. Աղնաւոր, Յակոբ
Էֆ. Պօյաճեան, Միհրան Էֆ. Շերազ-
եան, Տիգրան Էֆ. Եուսուֆեան, Յով-
սէփ Էֆ. Պէշլամեան, Նշան Էֆ. Հա-
րենց, Յովհաննէս պէլ Ալէքսանեան,
Ներսէս պէլ Ալլահյէրաթի, Գրիգոր
Էֆ. Աքիկեան, Սահակ Էֆ. Զիլթոշ-
եան, Լուվար պէլ Մըրըրեան, Ժօղէֆ
Էֆ. Գասպպեան, Տր. Հէքիմեան,
Բէթրի Էֆ. Մահմուպեան, Տիրան Էֆ.
Քէլէկեան, Արապէս Էֆ. Հիւրմուշ,
Յակոբ Էֆ. Գուրգէն, Պօղոս Էֆ. Հա-
ճիպար Վիլլէն Էֆ. Հէքիմեան, Թիւճ-
ճարտան՝ Մ. տ'Անտրէա, Մ. Գաբ-
րալ, Մ. Սիլվէն Միլ, Գամանտօ պան-
գաւր վէքիլ Մ. Բիբէնո, Մ. Լըզ-
լէր վէ Տր. Գասթրօ պէլ իլէ միլլէթ-
աէն վէ Էսանիպտէն սաիր զէվաթը
միւթէթէթէ հաղըր պուլունմուշլար
աբը:

Մէրաֆիմի ըուհանիէնին խիթա-
մընտա, զէվաթը միւշար վէ միւսաթ-
լէյիւմ, Պետրոս Էֆ. Ազարեանա՝ ըս-
մը թապութէթի իյֆա խիթա, պա-
տէհու պիր խոյլի աբապա վէ ա-
նըպալ՝ արապալար իլէ ըէֆաթթի
թիլթիլէրի հալտէ, ճէնաղէ՝ Պէօյլըք-
տէրէտէ միլլէթիմիշ գապըթիտանը-
նա նաղլ իլէ, Ազարեան խանէտանը-
նա մախսու օլան մաղպէրէտէ տէֆն
իտիլմիշ, վէ սաաթ 10 ըատտէլէրն-
տէ քեաֆֆէյի հուղար՝ կըլթիլթիլ
վարօրա բաքիպէն, ալալթի իլլէմիշ-
լէր տիր:

Բաղար կիւնիւ, Կ-Բաթրիք
րիւթալ, Խոմանուէլեան Պօղոս Էֆ.
քիլեթիլթիլ Սիլվան-Թօղատ մէրա-
սաթ Որհ. Սահակ Արք. Հաճեան
իլէ պիլիթաէ, Պէօյլըքտէրէտէ աղի-
մէթլէ, Ազարեան Պետրոս Էֆ. Եւ ըս-
սիմէյի թապութէթ վէ թէհալիլթիլ-
րիլն պէեան իլլէմիշլէր տիր:

Տահա սաիր բէք չօդ միւհ-
թէրէմ զէվաթ՝ պիլգաթթի ըսմիլ թաա-
ղիեթիլ իյֆաեան կիթալթիլի կիպի-
մէքթու պէլ վէ թէլէկրաֆլար իլէ տէ
ըսմիլ մէքթիւրը իյֆա իթմէքտէ
պուլունմուշլար աբը:

Տր. Եւ Տիկին Պետրոս Էֆ. Ազարեան
Եւ ընտանիքը՝ իրենց խորին շորհակալքը
կը յայտնեն այն ամէն աղքատեանց ու
բարեկամաց, որը հաճեցան ներկայ գըտ-
նուիլ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԷՔ. ԱԶԱՐԵԱՆԻ յու-
ղարկաւորութեան, և այս առթիւ իրենց
ցաւակցութիւնն յայտնեցին:

ԽԱՐԻՃԻԷ

Իւսիտ վէլիի անշոքըն՝ Գարա-
տալ բրէնսինին քէրիմէսի բրէնսէս
Բոնէրա իլէ նիշանլանսաղընըն պիր
գալ կիւնէտէք ըսմէն իլան իտիլ-
ճէկի՝ Բէթրէսպուրկտա չուեու պուլ-
մուշ աբը:

Թրիէսթէ հիւքիւմէթի՝ չէհրաթ
վէ ճիլարընտա իտարէի հօրֆիէ իլան
իթմիշ տիր:

Ավիլթիտ Մէճիլի մէպուսանըն-
տա ըէֆի վիւքէլա՝ վուգուսթըն նաղլ

իտիպ, «Մեմուրիյնի ասքերիէ վաղի-
ֆէլէրինի թէմամիլլէ էյֆա իթաիլէր»
տէմիլ տիր: Անասըլ իթաիլալը օ-
լանլար վէ ամէլէ կիրուհինն մէ-
պուլարը պուլունանլար, անվալ հազ-
գընտա թահազաթը շէտիտէ ինրա-
սընը թէքլիֆ իթմիլէր տիր:

Տր. Լէյտսին՝ Մ. Վալտէք-Րուսո-
նըն սիւֆէրաեա վէրէճէկի ղիեաֆէթ-
տէ հազըր պուլունմազ իւզըն, եա-
գընտա Բարիսէ կէլէճէկինի թան զա-
զէթասը ղիվաեթ իսիեօր:

Ֆիկարօնըն գալիսնէ, Լ. Բիչնէր՝
ապրիլտէ Լօնտրաեա ալտէթէ, օր-
տու պաշ գօմանտանլըընը տէրէօնտէ
իթմէք իւզըն տէրհալ Հինտիսթանա
կիսէճէք տիր: — Բըթի Պլէօ զազէ-
թասը տախի, գրալ էալարտըն թահ
կիեինմէսնտէն էվլէլ Լ. Բիչնէրին
կէրի չաղըրմադըն ինկիլիզ հիւքիւ-
մէթիննէ գարար վէրիտիկինի եազ-
մըլ տիր:

Սօն կիւնլէրտէ Պօնրլէր էինէ պիր
Ինկիլիզ միւֆրիդէսին տուգաղա տիւ-
չիւրիւպ, 12 քիչի թէլէֆ իթմիլլէր,
վէ 48 ասքեր եարալարմըլար տիր:
Լ. Բիչնէր՝ Եօհաննէսպուրկ թա-
րաֆլարնտա վուգու պուլուն պիր
գալիստա, Պօնրլէրին 130 էսիր
թուլտուգալընը՝ Լօնտրաեա պիւ-
տիւրիլ տիր:

Մ. Բէնօ՝ Մ. Գալմանեազը մէք-
թուպ իլէ թահգիր իթտիկինտէն,
թապանա էլէ տուէլլօ իտէճէքլէրի՝
Բարիստէն պիրտիլիեօր:

Պագուտան ալընան պիր թէլէկ-
րաֆա կէօրէ, էրմէնիլէր իլէ մէքիւն
օլան Շանախի շէհրինտէ, տէհշէթիլ
պիր ղէլլէլէ վուգու պուլունազ, թէք-
միլ շէհր խարապ, վէ խալի նու-
ֆուս թէլէֆ օլմուշ, 23,000 քիչի ա-
չըգտա, աճ վէ պիւլան գալմըլ վէ
հիսապսըզ մաստի գարար զուհուրա
կէլմըլ տիր:

Սօն խապէրլէրէ կէօրէ, պու տէհ-
շէթիլ ղէլլէլէ տէ նուֆուսա թէլէ-
ֆաթ, 2000 քիչիտէն ղիեատէ, վէ
եղգըլան պինալար 4000է պալիզ օլ-
մուշ տուր:

Նաբօրտէ պէշ գաթիլ պիր պի-
նա թէքմիլլէն եղգըլմըլ, վէ խարա-
պալընըն ալթընան շիմիտէ գա-
տար ալընա եարալը օլարազ 3 քի-
չի լըգալըմըլ տիր:

Թրիէսթէտէ գար ֆուրթունսը
հիւքմ իթմէքտէ տիր:

Զըգան բաղար կիւնի. Նիւ-Եօրգ
եազընլարնտա 100,000 նուֆուս է-
հալիսի օլան Բաթէրան շէհրինտէ
տէհշէթիլ պիր եանկըն զուհուր ի-
տէրէք, 300 էպինէ եանմըլ տիր:
Աթէշ՝ եարը կիեճէտէն աղ սօնրա, շէհ-
րին էլէքթրիկ տէմիր եօլու շիրքէ-
թինին տէրօլարնտան զուհուր իտիպ,
չիտտէթիլ պիր ղիւզիկեար էստիկին-
տէն, էնիւնիւս ալմազ միւսթին օլա-
մամըլ, վէ թա ուղազլարա տիւշէն
գըրընճըմլար՝ եանկըն աղ վազըթ-
տա թէքմիլ շէհրտէ եայմազլա, է-
հալի, նէ օլտուղունու շալըրադազ,
եարը կիեինմիշ, եարը չըպազ հալ-
տէ, անճազ ճանլարընը գուրթարա-
պիւլիլլէր տիր: Շէհրին չարըլը,
քիլիսէլէրի, մէթէպլէրի, էլթիլիսա-
նէսի, պիւսիւք պինալարը, հիւքիւմէթ
տաիլէլէրի վէ սաիլէ քեաֆիթէն
եանմըլ տիր: Թէքմիլ գարար էն աղը
4 միւսն ինկիլիզ իրաւը թալսին օ-
լունուէօր: Նուֆուսա թէլէֆաթ օլ-
մամըլ տիր:

Շու էնտատէ Բարիստէ օլան վէ
12 եալարնտա պուլունա իրի Հինա-
լի գըզը՝ պիր տէրի իլէ Եկտիկէրի-
նէ պաղըր օլտուգալըն հալտէ, պու-
լարտան պիրինին վէրէմ՝ խաթթալ-
ընա տիւշար օլմադը՝ տիլէրինն տէ
հաեաթընը թէհիլէքէնէ գօյաուղուն-
տան, իրի վիճուալին նէկտիկէրինտէն
ալըրմադըն ալթըպազա գարար
վէրիլլէրէք, պու միւշքիլ մուամէլէ
ախիլէն մուվաֆֆազըլէթլէ ինրա
խալմիլ տիր:

ԵԼԻԼ ՈՒՆԱՐՏԱՆ ԷՔՄԷՔ

Պու կիւն նէշը օլունան թէպիլղաթը
րէսիլիէնէ կէօրէ, տէրպէսթի ինճարէթ
գալմէսիննէ էննէպի ունլարնտան էքմէք
խալ խալմէսինն տէվամ օլունմազլէ պէ-
րապէր, հէմ ֆուգարա էհալինն ունուզ
էքմէք ալմազը, հէմ տէ վասաթ վէ
ալէա Անտաղը ունլարընըն իսթիմալլէլէ,
սէնէվի մէմէքթէ 1,100,000 լիրա գա-
տար պիր ազէ գալմազը, վէ շիմիթի
նարընը թէհիլլէլէ տէ, սէնէվի էհալիճէ
200,000 լիրա տէրէճէսինտէ պիր իսթի-
ֆատէ օլմազը ճիւլէլէ, Մէհլիսի վիւ-
քէլա գարարըլա, շէրէֆուրտուր իտէն ի-
րատէի Սէնիէ մուսիլիննէ, աթիսէքի
մատտէլէր գարարալաթըրմըլ տիր: —
1. Ելըն ունլարտան եարըլան էքմէք՝ ե-
նի օգգա հիսապըլա սաթըլմազ տիր:
2. Պէհէր օգգա՝ 35 բարաա, վէ սի-
միտի ֆուրըլար էքմէքի 25 բարաա սա-
թըլմազ տիր: 3. Էքմէքի էքմէքլէրի
իլին 35 բարա վէ ֆուրըլար էքմէքլէրի
իլին 25 բարա էն պիւսիւք նարիս տիր,
եանի պու էքմէքլէր՝ պուլունա ղիեաթէ
ֆիեաթլա սաթըլմազալմազ տիր: ֆազաթ
տանա նօգսան ֆիեաթլա սաթմազ իսթի-
էննէլէր միւտաիլէլէ իսթիլիէնէք տիր:
4. Սէրպէսթի ինճարէթ գալմէսիննէ խա-
ֆրանէլա օլարազ էվլէլէ կիլի էքմէք
եարըլա սաթըլմազլիլէնէք տիր: 5. Թապ-
լաքեար իւնրէթի՝ մէքըլար 35 վէ 25 բա-
րատան խարիճ տիր: 6. Ֆուրըլարտան չը-
գարըլմազ էքմէքլէրին խալմէթ վէ նէ-
ֆաթթիննէ վէ թամ վէքն օլմազընա տէ-
վալի պէլէտիլէն միւթէմատիլէն նէլա
րէթ օլունմազ տիր:

ԹԵՎՃԻՀԱՅԱՐ

Իւշիւնիւս օրտու (Մէլանիք) միւշիլի-
էլթի՝ Էօհաննէս իրիւթի միւշիլի պիթ-
թէվիճի, վէքալէթինտէ պուլունան խա-
լի բաշա հազըթէլլէրինէ, Պէլիննի օրտու
(Շամ) միւշիլիէլթի՝ Էօհաննէս իրիւթիլի
միւշիլի պիթթէվիճի, վէքալէթինտէ պու-
լունան Հազըր բաշա հազըթէլլէրինէ, Աք-
քիս միւթէսարըրիլը Լազըրէ միւթէ-
սարըրիլը Հիւսիսի պէն, Լազըրէ միւթէ-
սարըրիլը՝ Բէրք միւթէսարըրիլը ոսպը-
զը Սաթըք բաշաա, Ատանա վիլանէ-
թինտէ Իսլանիէ գալմազալմըլ Սիւմպէ-
քի գալմազալմըլ Իլգէթ պէն, Պահր Սէ-
ֆիտ վիլանէթինտէ Սիւմպէք գալմազալմ-
ըլը Իսլանիէ գալմազալմըլ խալի պէն
թէֆիլիզ. Գուսաթ շիրֆի միւթէսարըրիլը
Բեաղիմ պէն պալէա, Տրաճ միւթէսար-
ըլը Մէհլիսի Հիւսիսի պէն սանիէ միւ-
թէմալիլ, Ելընըլ սէրալը թէլէկրաֆիսա-
նէսի պաշ մէմուրալարնտան իուլուսի էֆ-
էն վէ Միւզէի Հիւսիսի տալիլի միւ-
տիլի Գատրի պէն ուլէ սանիս իրիւթ-
պէլէրի թէվիճի. Շէհր էմանէթի տէվալիլ
պէլէտի միւթէթիլի ումուլիլիլիննէ
մուսիլիլիլինտէ պուլունան Րէմիլ պէն,
վէ մէքըլար մուսիլիլիլիննէ՝ սէր միւթէթ-
թիլ սապըք Օսման էֆ., իրաւալէնտի-
կեար վիլանէթի տէֆթիլարըլընա՝ Սիւ-
վա տէֆթիլարտըր Բիւթաթ էֆ., Սիւմա-
վիլանէթի տէֆթիլարտըրըլընա՝ Ատանա
տէֆթիլարտըր սապըք Միւսաթ էֆ., Էն-
գարէ վիլանէթի մալիէ միւթէթիլիլիննէ
իւրաւալէնտիկեար տէֆթիլարտըր Ճաղըլ
էֆ., Պիւքըլէ սէֆարէթի Սէնիէսի Չիւնի
քիթալէթիննէ՝ Րօմա սէֆարէթի Սէնիէսի
Յիւնիս քեաթիլի վիլանէ էֆ., Րօմա

սէֆարէթի Յիւնիս քիթալէթիննէ՝ Թահ-
րիարթ խարիճիէ գալմէ միւթէֆաթըն-
տան Իպարհիմ պէն թալիլին:

Պապը Ալի թէքմէմէ օտաղը մուհիմմէ
միւտիլիլիլիննէ՝ Օտաի մէքըլար սէրա-
լիլիլիննէ՝ մուհիմմէ միւտիլիլիլիննէ
մուսիլիլի Սազար պէն, իսարիճիէ նէլա-
րէլիլի մուրը հուգուգիլին միւթէլիլիլիննէ
գալմէ միւտիլիլիլիննէ՝ գալմէ մէքըլար
միւտիլի մուսիլիլիլիննէ թահալին պէն,
Շէհրէմանիլի մէլիլիսի աղալըլընա՝ Միւշ-
քիէ թէլէլարտ սանաղըլ նիգարէթի տա-
վա վէքիլի Ահմէտ Ակիս պէն թալիլին:
Հալտար-բաշա խաթթիլիլիննէսի աթըպա-
սընտան միւրալա Յուլաննէս պէն Չիւնի
Օսմ. նիլանը իսան պուրըլուլմուշ տիր:

ՏԱԽԻԼԻԷ

Ճուսա իրթէսի կիւնիւ Րուսիա վէ
Իրան սէֆիրլէրի սատրաղամ վէ խարիճիէ
նաղըրը հաղարաթըլա, վէ Ամէրիգա սէ-
ֆիրլի խարիճիէ նաղըրը հաղըթէլլէրլլէ
կէօրիւշալիլէրի կիլի, բաղար իրթէսի
կիւնիւ տախի ինկիլիլլէրա վէ Ամէրիգա
սէֆիրլէրի խարիճիէ նաղըրը հաղըթէլլէ-
րլլէ միւլազաթ իթմիլլէր տիր:

— Տիւն մէարի վէ մալիէ նաղըրլար՝
սատրաղամ հաղըթէլլէրլլէ վէ Իթալիա
սէֆիրլի Սատրաղամ վէ խարիճիէ նաղըրը
հաղարաթըլա միւլազաթ իթմիլլէր տիր:

— Հիւսազ տէմիր եօլու իւզըրինտէ լա-
թաթիլարտա շիմիլիլիննէ բօսթա շիւպէ-
լէրի քիւշաթ իսթիլիլիննէ գարար վէրլիլլէր
տիր:

— Մէլգուտէն էվրօպա տալունան
Տէրիսաթթիլ Ալթիլիս սէֆիրլի պու հաֆ-
թա շէհրիլիլիննէ պէքէննէքտէ տիր:

— Ինկիլիլլէրանը 30 գըլմա հարապ սէ-
ֆիրլիլիննէ միւլէքթէպ օլան Պահր Սէ-
ֆիտ տօնանտար, պու ալ գարիլլէրտա Սէ-
լանիլի ղիեարթիլ իսթիլլէր տիր:

— Տիւնուր ումուլիլիննէ իսթիլլէր ղիւ-
մէթը թէլէմիլլէրտա մահապէն, Սէլա-
նիք-Տէրիսաթթիլ իրթիսազ խաթթիլ ղուս-
բանալարնա 5000 լիրա թէլէսիլ իթմիլլէր
տիր:

— Էվրօպա ֆիրար իթմիլլէր օլան էր-
պապը ֆէստատան Ալանը վիլանէթի բօ-
լիլիլիննէ մէմուր սապըք Ապտ իւլ Հալիմ
Մէմուս պէն վաղը օլան իսթիլարաթա
րաղմէն ալմէթ իթմիլլէրէք, մէլալէ ֆէ-
սատքանաննէսինտէ տէվամ իթմէքտէ պու-
լունմուշ օլտուղունտան, ճիւսանէթլէ իթ-
նամ իսթիլլէր, վէ Մահմէթ ճիւսանէթիլ
ղիեապէն ինրաի մուհաքէմի խալմէսիննէ
գարար վէրլիլլէր տիր:

— Մէքմէպի Թըպիլիլի Միւլքիլիլիննէ
տիլիլիլիլիննէ հաղարիլիլիննէ վէ ա-
մէլիլիննէ էօլլէթիլլէր միւլազաթիլ իսթիլ-
մէքտէ տիր:

— Ասաթիլիլիննէ գալիլիլիննէն սիւ-
վիլ էլպիլիլիննէ կիւնիլլէրլլէր մէմու օլտու-
ղունտան, պու էմիլ գարըլ հարէթիլլէր
պուլունմուլմադընա, վէ կաղիլիլլէրտա
գուսար օլմալմալարընա տիգաթ իսթիլ-
մէսի Մազալի Սէրաքէրիլիննէ ինապ ի-
տէլիլլէր էմր օլունմուշ տուր:

— Հաճըն նախի վէ Պիտանէթ մահ-
քէմէսի ղիլիլիննէ Եանա էֆ.՝ մէմուրիլլէ-
թիննէ պաղը սուի հարաթաթալա պու-
լունմուղընտան, թահր մուհաքէմէննէ ա-
լընմըլ տուր:

— Պաղտա տէմիր եօլունըն պիր գը-
մը ինչալմընը տէրէօնտէ իթմիլլէր օլան վի-
թալիլիլիննէ՝ Պաղտիլիլլէր շիրքէթիլ հաղընա
իլէ պալլաեանաղ տուր:

— Տէրիսաթթիլ Ֆիլիլլէր սէֆարէթի
պաղ քեաթիլիլի Մ. Կիւսթալ Գէօն վէֆաթ
իթմէքլէ, Ելըննէ, Իլգիլիլլէր Ֆիլիլլէր գօն-
սօլալիլլէր թէրէմանը Միւսիլիլլէր էֆ. Կա-
րապտան թալիլին օլունմըլ տուր:

— Րուսալմաթ միւթէթիլիլիննէ խալիլ
կէօրիլլէր մուսիլլէրլլէրտա բէք քօգ ուլ-
ղունմուղըլլէրալ վուգու պուլունմըլը պա-
րաթթիլ մազալմը Սատրաթիլլէր ինչա
իլլէ տիր:

— Սիւլաա վալիսի Հաճի Հաճան բաշա-
նըն, չըգան բաղար կիեճէսի, ֆիւճէթէն
վէֆաթ իթաիլիլլէր շէհրի մէքըլարտէն ալը-
նան պիր թէլէկրաֆիսան անլալըմըլ տուր:

Միւշարիլլէր 1263 սէնէի հիւսիլիլիննէ
Իսթանպուլա տուղմուշ, վէ Իքմալը թահ-
սիլ իլէ, իսթմէթի տէվլէթէ կիլիլլէրէք,
թէլարիլլէր իլէրլլէրլլէ, վէ վիլանէթլէրտէ
մուհիմմէ մէմուրիլլէրտէ վէ Շուրաի
Միւշարիլլէր 1312 սէնէսինտէ ղիւթպիլի
վէգարէթէ նալ օլմուշ, վէ մուրաաա
Օսմանի իլէ Չիւնի Մէհլիսի նիլանլարը վէ
ալթիլլէր վէ կիւմիւշ Իսթիլիլլէր միւտիլիլին-
լարըլա թալիլիլլէր գըլմըլ տուր:

— Անտաղը շըմէնտէթիլլէր նաղըլ օ-
լունմազ էլէա, էմթաա վէ սալիլ հու-
պուպաթ իւնրէթլիլլիննէ թէլիլիլլէր իսթա-
սընտա՝ էվլէլլէր կիւն մէքըլար տէմիր եօլ
խաթթիլ ղիլիլիննէ սանիս Մ. Հիւսիլլէր տա-
խի հաղըր օլտուղը հալտէ, նաֆիսա նէլա-
րէթինտէ ինրաի միւլազաթիլ օլունմըլ տուր:

— Էսիլ շէհր շըմէնտէթիլլէր լաթաթի-
նընտա պիր բօսթա շիւպէսիլալմազալար:

— Բեաղաթիլաննէսիննէ շէհրիլլէր մէնպա
սուլարը կէթիլիլլէր ղիլիլիննէ իսան պուլ-
լունա 30,000 լիրա՝ իսթիլլէր իսթիլլէր
Շահաննէսիննէ թէմալիլլէր օլունմուշ
տուր:

— Մէլգուտէն Աթիլիլլէր պուլունան
Տէրիսաթթիլ Շուրան սէֆիրլի հիւքիլլէր-
թի Անիլիլլէր Շուրան հիւքիլլէր պէյ-
նիլլէր աղա իսթիլլէր թիւարթիլ մուսիլ-
տէսի հաղըրտա ղիլիլլէր վիւքէլա իլէ կէ-
րիւշալիլլէր տուր:

— Բարիս Օսմ. սէֆիրլի՝ սէֆարէթիլլէր
նէտէ սիւֆէրաեա պիր ղիեաֆէթ վէրիլլէր,
պուլունա, Ֆրանսա ղիլիլլէր վիւքէլա Մ.
Վալտէք-Րուսո տալիլիլլէր հաղըր պուլունմուշ
տուր:

— Ճէմիլլէր թըպիլլէր սօն ինթիլ-
մալնտա, ղիլիլլէր Տր. Մօրթման պու ալ Տէ-
րիսաթթիլլէր էն ղիլիլլէր թիլիլլէր իսթաթա-
լըլը գուսար իթիլիլլէր պէնտէ իթմէքլէ,
Տր. Նուլլի սուլարըն, վէ տիլիլլէր պիր թա-
պիլլէր, շիլ օլարազ էլէնիլլէր սալաթալարըն
թիլիլլէր կալմաա սէպէպ օլտուգալարըն
սէօլլէրլլէր տիր: Տր. Բէմիլլէր, պիր սիւ-
վալէ ճէվապէն, ղաթիլիլլէր հաղըրտա
տալիլլէր թէլաղիլլէրն նէթիլլէր 20
կիւնտէն պիւլիլլէր ղիլիլլէր վաթ իլլէրլլէր տիր:
Պատէնու ճէմիլլէր ղիլիլլէր կաղըն, հա-
վաթ էն սաֆ օլան Պէօլլէրտէլլէր թի-
ֆօնըն հիւքմ իթաիլիլլէր պէնտէ իլլէ, պու-
նու՝ ղաթիլիլլէրա վէ քէօլիլլէր լաղըմա-
րընը աղաղըլ տէրէ սուսու իլլէ սուլանան
սալաթալարա վէ մարուլլարա համ իթմիլլէր
տիր: Սիւքէ տէ պուլունա միւքթալարը-
մանվ իսթիլլէրտէ իսթիլլէր Տիլիլլէր պիր թա-
պիլլէր սալաթալարըն գուսու վէ սալըն
սուսու իլլէ եղգալմալը շիւպէլիլլէր տէֆի-
տէմէնէլլէր, շիւնքի գուսու վէ սար-
նըլարըն տալիլլէր աղ չօգ լաղըմալ իլլէ իւ-
թիլլէրալը օլտուղըն սէօլլէրլլէր տիր:

— Ճէմիլլէր թըպիլլէր կէնիլլէր աղա-
լարը շու սուրթիլլէր ինթիլիլլէր օլունմուշ
տուր: Բէլիլլէր Տր. Ճէմիլլէր լաղըն, ղիլիլլէր սա-
նիլլէր Տր. Իլաթիլլէր, Տր. Բէմիլլէր,
քիւթիլլէր ումուլիլլէր Տր. Ալլօնիլլէր, իսթ-
սուսի քեաթիլլէր Տր. Բէք, Տր. Ան-
թիլլէրա. տիլիլլէր քեաթիլլէր Տր. Աքէս-
թիլլէրա, Տր. իրիլլէր օֆօրիլլէր:

— Մազալմը Սատրաթիլլէր թազաթիլ իսթ-
լէն պիր լաիլաա, իսթիլլէր տէվլէթիլլէր
պիր պուլունա միլլէր լիւրալլէր էլէնիլլէր Պու-
լաիլլէր մալիլլէր մէմիլլէր թէլաղիլլէր օլուն-
մազալար տուր:

— Սէլլէր սէպէպիլլէր Էմիլլէրտէ գալմըլ
օլան ֆիտալար 2, 3, 4, 5, 6, 7 թա-
րիլլէր էվրօպա բօսթա շանթալարը իսթիլլէր
նէտէն Տէտէ-աղաճա կէօնտէրլլէր օլտու-
ղունտան, ճուսա իրթէսի կիւնիւ Ճօսգօլ-
Մանիկ շիրքէթիլլէր Ագրօթիլլէր մարթըլա
Տէրիսաթթիլլէր կէթիլիլլէր տիր: Պու
վաթթիլլէր բէք չօգ եօլմու տալիլլէր կէլմըլ
տիր: Էվրօպա բօսթալար տիւն շէհրիլլէրտէն
Քէօթիլլէր թարիլլէր կէօնտէրլլէր տիր:

— Շարք տէմիր եօլունըն սէլլէրտէն պու-
ղունա գըլմըն պիր գալ ղիլիլլէր թա

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ